

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlaže svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. šted. 10.932. - Oglas po tarifi.

God. X.

Ljubljana, 1. juna 1928.

Broj 11.

Ljubljana, 1. juna 1928.

U Skoplje! — Malo kada je naše Sokolstvo primilo kakav veći sokolski slet sa tako različitim osećajima, kao što je primilo VI. pokrajinski slet Jugoslovenskog Sokolskog Saveza u Skoplju. Većini našeg članstva potpuno nepoznati krajevi — puni najčešće novatijih narodnih i junačkih basna i priča, zagrnuti u koprenu besprimernog narodnog junaka, a zajedno su istorijski dokazi najvišeg nacionalnog razvoja i najokrutnijeg pada naroda, koji je bio igračka u rukama ljudske pohlepnosti po zemlji i po gospodstvu.

Nije bila laka odluka za slet tako dalekoščne važnosti. Ili pasti — ili pobediti! Svesno svoje velike nacionalne zadaće, naše Sokolstvo se moralo odlučiti za pohod na Kosovo polje. Tamo, gde su još pre 10 godina grmeli topovi naših junaka i naveštali proleće nove slobode; tamo, gde su grubu nasilje, podmuklost, borba s najsuvojim sredstvima ubijale svaki oslobođilački pokret i kulturni razvoj našeg naroda, tamo je počeo klijati nov život i buditi se počela među našim dugogodišnjim mučenicima nova svest pripadnosti k Jugoslovenstvu. Tamo mora dati Sokolstvo novih snaaga, nove volje za razvoj tog mладog nacionalnog stabla, da se pod uplivom snažne sokolske ideje razvije u nacionalno svestan, snažan deo naše velike i ujedinjene domovine.

Malo gde je delo Sokolstva tako delikatno i tako važno kao što je u tim krajevima. Skupljati pod svojim okriljem razbijene delove naroda, koji su po tradicijama, po veri i po ostalim težnjama još tako različiti, teška je zadaća, koja mora pokazati uspehe tek nakon dugogodišnjeg mukotrpnog rada.

Ako poletimo sada u carsko Dušanovo Skoplje i u druge južne krajeve naše države, ne letimo tamo zato,

da vidimo usavršenost i potpunost u sokolskom radu, već da ponesešemo tamu nov život, da podupremo naše ta-

mošnje neumorne sokolske radenike, koji pod težinom prilika vrše s velikom požrtvovnošću svoju tešku zadaću, da podignemo svest našeg kroz dugi niz godina ugnjetavanog naroda te mu damo novih smernica za njegovu daljnju borbu.

Moguće će nas deo tamošnjeg stanovništva pratiti sa nepoverenjem, jer mu je još tuda naše delo. Međutim to nas mora potaknuti na još veći i intenzivniji rad. Ne nosimo sobom neprijateljstva, nego dolazimo sa bratskom ljubavlju, sa otvorenim srcem, svesni, da je naša zadaća podići svakog pripadnika našeg naroda te ga postaviti na ono mesto, koje mu prispada kao našemu bratu, kao Slovenu, kao čoveku.

Ona braća i sestre, koji će učestvovati na VI. pokrajinskom sletu Jugoslovenskog Sokolskog Saveza u Skoplju na sedištu naše bratske župe „Kraljevića Marka“, neka ne gledaju na taj slet, kao na mnoge naše dosadašnje sletove. Svaki naš pojedinac, svaki naš član i svaka naša članica mora biti svestan, da ide na pokrajinski slet u Skoplje, kao predstavnik sokolske misli, kao borac za veliku našu sokolsku ideju, na kojega će gledati hiljadu i hiljade očiju te će po njemu, po njegovom nastupu, ponašanju i radu suditi snagu i valjanost naše ideje i veću značenje našeg rada na telesnom i moralnom pridizanju naroda.

Ovaj pokrajinski slet nije za zabavu, već je slet, na kojem ćemo posložiti javan račun našeg unutrašnjeg, tihog i neumornog rada u vežbaonima. To neka ima svaki od vas pred očima i po tome neka se upravlja.

Samo kratko vreme od mesec dana deli nas još od našeg sleta — braćo i sestre, spremite se temeljito.

Starešinstvo župe Kraljevića Marka u Skoplju poziva vas na Vidovdanski slet rečima: Braćo i sestre! Dodite! Zovu vas drumovi Kraljevića Marka! Kuda ćete kazaće vam Vardar, ta Nemajina živa cesta srebrna! Okupajte krila u Sitnici i Bregalnici, u Lazaru i Crnoj Reci, i poslušajte: pričaće vam o velikoj istoriji dedovine vaše. A planine stoe kao usadeni datumi istorije.

Obidite nas braćo i sestre, iz pićom župa Slovenskih, Hrvatskih, Srpskih! Pohodite nas naša starija braća! Dodite, da našim sokolskim gnezdima donesete vašega iskustva, da ih poučite u letu! Pa da zajedno posetimo na sletište sokolsko u Carski grad. Pred nevidnim očima Carevim zaigraće složna deca silne majke Sla-

vie!

Poseta jugoslovenskih i slovenskih Sokolova praneće kroz ova naša polja

LHOTSKY FRAN:

Oko sadržaja i tehnike prosvetnog rada.

Citajući članak brata dr. Jurja Štempiharja u 10. broju Sokolskog Glasnika pod gornjim naslovom, osećio sam neki čudan osećaj, koji mi je bio tako bliz i tako mio. Osetio sam revolt osećaja u duši brata Štempihara u takovoj meri i u svojoj duši, da se moram i ja pozabaviti sa sadržajem njegovog članka.

Treba odmah da naglasim, da nisam protivan prosvetnom radu po našim sokolskim društvima, već naprotiv, isti nam je vrlo potreban za vaspitanje, i za shvaćanje sokolskih dužnosti, ali sam mišljenja, da prosvetni rad i sve što se sada pod prosvetnim sokolskim radom razumeva, ne odgovara pravom potpuno sokolskom vaspitanju kakvog nam je ostavio osnivač Sokolstva neumrli naš Tyrš.

»Znadu li članovi — a načalost izgleda neznaju o tome gotovo ništa — kako važan zadatak imat će telovežba u čitavom narodnom ustroju, imaće i poštovanja prema sebi samima kao i prema **zajedničkoj svrsi**, pa se neće iz sitničavih razloga uticati drugamo. Podizanje **zdravlja, radnosti obrambene borbenosti i čudoredne vrline** naroda, to ti je naš zadatak, to je naš cilj, naša uloga... Gde vam je drživo, koje bi imalo važniji zadatak za čitav naš narodni život, koga možemo sačuvati i osigurati jedino pomoću neumornog rada? piše Tyrš u jednom svom članku god. 1881.

Držim, da je time jasno i tačno određen naš sokolski program.

Gotovo svih sokolski radenici iz prednog Sokolstva, gledaju s nekim nezadovoljstvom na današnji prosvetni rad, kojega provada većina naših društava, a koji nije kadar da osvoji i zagreje duše i sreću naših članova u takvoj meri, da ostanu ustrajni i verni sokolskim načelnicima, već naprotiv vidimo silnu fluktuaciju članstva i retki su, koji ostanu ustrajni i verni.

Kao dugogodišnji prednjač, načelnik društva i župe video sam, da se posle rata počelo uvdati u naše Sokolstvo tako komplikirano i nepotrebno nagomilavanje raznih ideja i načina na njihove provedbe, koje su samo onemogućivale stvaran jasan i tačan sokolski program. Pravo kaže brat Štempihar, »da su mnoga naša društva sve drugo, samo ne sokolska«.

Priredjivanje čajanki, igranki, predstava i zabava svakavog stila, tako se uvrežilo po našim društvima, jer im je to mnogo lakše prirediti nego javan čas ili drugu kakvu tehničku priredbu, da iste gotovo uvek sprečavaju redovan telovežbački rad u sokoljani. Ne sme se dogoditi, da bi postali neko zabavno društvo, kojemu je svrha i cilj, da svoje članstvo samo zabavlja i da pomoću takvih zabava stiču sredstva za svoj opstanak, a za koravljaju na **najglavniji deo sokolskog programa i to na telovežbu** u smislu Tyrševih osnovnih ideja.

U preratnom našem Sokolstvu nije bilo nikakvih posebnih prosvetnih odbora i prosvetara, već nam se i taj prosvetni sokolski deo programa ulevao u naše duše i u našu misao u sokoljani kod telovežbe i budite braćo uvereni, da gotovo svih, koji su imali takvo sokolsko vaspitanje, da su u teško doba iskušenja potpuno izvršili svoju nacionalnu i sokolsku dužnost i da su ostali verni Sokolstvu sve do danas.*

Hrabrost, vernošć, odanost i ljubav prema otadžbini i prema bližnjem, iskreno i bratstvo, disciplina i ustrajnost i ostale čudoredne vrline to su glavne i osnovne smernice našeg sokolskog rada, koje se mogu jedino postignuti i uštiti u naša srca i u naš osećaj pomoću zgodno uđesenog telovežbog programa.

Brat dr. V. Murnik kaže na jednom mestu u svom članku »Prosvetni rad u Sokolstvu« (vidi Sokolski Glasnik br. 3—4 god. 1923.) vrlo lepo. »Čudoredne vrline, koje trebamo za što agilniju akciju duha, isto se tako raz-

* U slovenačkim sokolskim društвima imali su »izobraževalne odseke«.

Redak. ods.

čar svojih mišićavih tela, svojih širokih vidika i vere lekovite Kad ovaj narod vaše krvi vidi vaša razigrana jata on će reći veselo; probudio se Marko, pa se probudili i Markovi Sokolovi!

Tako nas narod očekuje — posdimo!

vijaju i krepe uz telovežbu i to, razume se, uz sokolsku telovežbu, što znači svestranu telovežbu, koja se izvršuje i vodi po sokolskim načelima.«

Zgodna pouka prednjaka, uzoran primer, iskrena njegova primedba odgajaju članstvo u gore navedenim vrlinama više nego stotinu raznih zabava i nameštenih dugih predavanja, koje nitko ne sluša.

Još je jedna žalosna činjenica, koju sam opazio u poslednje vreme da i sami neki načelnici i prednjači (ali najviše posleratni) često zanemaruju telovežbu i posvećuju se više priredjivanju zabava, posela i raznih drugih netehničkih priredaba, jer se na taj način lakše postaje popularnim, mesto da svu svoju snagu i spremu, pa kada ona bila, posveti vaspitanju članstva u sokolani za vreme vežbanja.

Na drugom mestu gore citiranog članka kaže brat dr. V. Murnik: »Zato — naglašujem još jednom — mora sokolski rad voditi najpre u vežbaonicu, gde započinje rad prednjaka« — pa je vrlo žalosno, da često čuješ od takvih tehničkih voda njihove jadićevke: »Treba nam prosvetnog rada — članstvo nam je nevaspitano i nedisciplinirano« a sve to zato, jer ni sami nisu na čistu, šta je i kakav im mora biti sokolski rad. Kad bi oni sami shvatili i osetili, da su baš oni prvi zvani, da vaspitaju i discipliniraju svoje članstvo u gore spomenutim vrlinama, za koje ne treba neznam kada kvalitetne i naročita spremu, već mnogo ljubavi i pravog bratskog osećaja. A kad se to bude provadalo, onda će nam i naše članstvo biti privrženje i bliže osećajem i dušom.

Upoređujemo li brojke u izveštaju saveznog prosvetara za god. 1927 od 8 župa, onda nam se pruža najbolja potvrda gornje moje tvrdnje, da smo više zabavno društvo, nego telovežbeno, jer smo priredili 1467 priredba netelovežbenih i to: zabava, plesova, koncerta i raznih predstava, a samo 428 sokolskih predavanja. Pa zar se onda čudimo, da nam je članstvo sokolski nevaspitano?

»Sokolstvo izgrađuje prosvetu na zdravlju i telesnoj snazi i na to usko vezanom, **zdravlju i sili duše**,« kaže brat dr. V. Murnik u navedenom članku, a držim, da mi to nećemo postići, ako bi zanemarivali u Sokolstvu telesno vaspitanje.

Nisam protivan ni **netelovežbačkim** priredbama, ali u vrlo ograničenom broju i to kod onih društava, koja su potpuno udovoljila svojoj pravoj sokolskoj dužnosti u smjeru vaspitanja tela, duha i duše, a takve priredbe ne smiju nikako sprečavati redovan telovežbački rad u sokoljani. Ne sme se dogoditi, da bi postali neko zabavno društvo, kojemu je svrha i cilj, da svoje članstvo samo zabavlja i da pomoći takvih zabava stiču sredstva za svoj opstanak, a za koravljaju na **najglavniji deo sokolskog programa i to na telovežbu** u smislu Tyrševih osnovnih ideja.

Završujem uz želju, da naše sastavljeno Saveza kao i prosvetni odbor Saveza to pitanje ozbiljno uzmu u pretres i uznaštoje još za vremena dati našemu vaspitanju pravi sokolski smer u duhu Tyrševe ideologije, ako želimo, da nam naše društva budu u istinu sokolska društva.

Napomena redakcijskog odseka: Na takva i slična izvedenja podan je odgovor, da je treba shvaćati i provadati prosvetno delo u sokolskoj organizaciji u smislu resolucija, načelničkih i drugih zaključaka i u smislu poslovnika prosvetnih odbora Saveza, župa, a naročito društava, koje je primio naš II. sabor u Zagrebu. (Vidi »Organizacija str. 5 i dalje i str. 104 i dalje!) Tu je položen tvrd i trajan temelj pravom prosvetnom sokolskom radu, koji je dopuna i usavršavanje opštog sokolskog vaspitnog delovanja. U mnogim, naročito manjim provincijskim društvima potrebitno je iz važnih uzroka, koji su svima nama poznati, upotrebljavati sve pripomoći prosvetnog značaja, da se članstvo i množi u trajnoj pozornosti i jaču u svesnoj pripadnosti. A štograd učiniš, učini zato, da pridobiješ, a ne odbiješ. Pre svega je da treba prednjači i prednjačice, koji nisu samo dobri vežbači i vežbačice, već koji znaju čitavim svojim radom, životom, a naročito još sa uzornim ugledom voditi sokolsko vaspitno delo do trajnih uspeha. Razume se, da i u sokolskom prosvetnom radu želimo idealne savršenosti, koju pak mnogo gde onemogućuje okrutna realnost. S njom moramo računati, da ju sveladamo ustrajnim radom, kojeg nije u Sokolstvu nigdje i nikad dosta.

Napomena redakcijskog odseka:

Na takva i slična izvedenja podan je odgovor, da je treba shvaćati i provadati prosvetno delo u sokolskoj organizaciji u smislu resolucija, načelničkih i drugih zaključaka i u smislu poslovnika prosvetnih odbora Saveza, župa, a naročito društava, koje je primio naš II. sabor u Zagrebu. (Vidi »Organizacija str. 5 i dalje i str. 104 i dalje!) Tu je položen tvrd i trajan temelj pravom prosvetnom sokolskom radu, koji je dopuna i usavršavanje opštog sokolskog vaspitnog delovanja. U mnogim, naročito manjim provincijskim društvima potrebitno je iz važnih uzroka, koji su svima nama poznati, upotrebljavati sve pripomoći prosvetnog značaja, da se članstvo i množi u trajnoj pozornosti i jaču u svesnoj pripadnosti. A štograd učiniš, učini zato, da pridobiješ, a ne odbiješ. Pre svega je da treba prednjači i prednjačice, koji nisu samo dobri vežbači i vežbačice, već koji

Sednica I. zbornika župskih novinara JSS u Ljubljani 20. maja 1928

(Opis na str. 71.)

DR. VLADIMIR BELAJČIĆ:

Soko i selo.

(Nastavak 3.)

Time se samim nameće pitanje, koje sadrži u sebi i odgovor, koji smo tražili na kraju prvog dela ovog sastava: nije li država sa svojom moćnom organizacijom u prvom redu pozvana, da izvrši preobražaj našeg sela, o čijoj potrebi smo napred govorili? Nije li ona, ta glavna reformatorka ljudskog društva, najsposobnija da izvrši taj zadatak, nema li ona najviše izgleđa, da ga s uspehom svrši?

Ta, dakle, i takva država nikako se ne može smatrati sposobnom ni pozovatom, da izvrši onaj društveni i duhovni preobražaj sela, koji nam u opštem interesu izgleda potrebnim i požejnjim.

Sem opštih, teorijskih prigovora protiv uloge države kao društvenog reformatora, o kojima tako rečeno govoril Herbart Spenser u svome čuvenom pamfletu »Individua protiv države« naime da država može da dejstvuje samo posredstvom zakona, t. j. prisile i da je vrlo često pokazala svoju potpunu nesposobnost za reformisanje te da je takočer često bila više instrument po pojedinim političkim partijskim i opštih, teorijskim i praktičkim problemima. Naša Narodna skupština nije još dospela da reši i u red doveđe ni osnovna pitanja našeg državnog uredenja

Slovenski pregled.

Brat dr. Jindrich Vaniček.

Naš ljubljeni načelnik Slovenskog Sokolstva preuzima po izboru na poslednjoj sednici odbora ČOS već po 39 put načelničku funkciju u ČOS. Brat Jindřha stoji čvrsto na svom načelničkom mestu, ljubljen i obožavan od stotina hiljada čehoslovačkog Sokolstva. Ni starost, ni bolest nisu mu oduzeli onog veselja i volje do rada,

koga je imao, kada je stupio na čelo ČOS. S njime je združena skoro čitava istorija razvijanja ČOS. Svojom poštovanosti i odanošću narodu i domovini, pokazao je čitavom slovenskom svetu, kako se mora raditi, ako se hoće postići velike uspehe. Brat Jindřha je svima nama Sokolima svetao uzor, svetionik, koji baca svoje pramene po čitavom slovenskom sokolskom svetu, zato ga kod ponovnog izbora za načelnika toplo pozdravljamo; ta on je naš, a mi smo njegovi!

Sednica odbora ČOS.

U subotu i nedelju, 12. i 13. maja održana je proletna sednica odbora ČOS, koja je izvršila mnogo važnog posla i odobrila dosadašnji rad predsedništva i načelnštva. Sednicu je vodio zamjenik starosta, brat Fran Mašek, jer je starosta brat dr. Scheiner bio bolesnički sprečen. Zastupljene su bile na zboru sve sokolske župe i predsedništvo. Između važnijih zaključaka, koji su bili učinjeni, spominjem, da je odbor, koji važi u ČOS kao naša skupština, odobrio sve predložene referate. Iz statističkog izveštaja je razvidno, da je bilo udruženo početkom god. 1927. u ČOS 2734 društava i 401 odsek, koji su sačinjavali 53 župe sa 245.239 članova i 94.967 članica, 35.239 naraštajaca, 32.284 naraštajki, 64.595 dečaka i 74.438 devojčica. Svi pripadnici broj dakle ČOS ukupno 546762, što znači prema god. 1926. lagan pad, koji se je putem agitacije u god. 1927. i 1928. opet znatno podigao, naročito kod naraštaja i dece. Zbor je odobrio sve dosadašnje odredbe u pogledu međusetskih utakmica, upravo tako pripreme za učestvovanje na olimpijskim utakmicama u Amsterdamu, pripreme za izlete u Slovačku i na pokrajinski slet JSS u Skoplje. Proveden je izbor te su ponovno bili izabrani: br. dr. Scheiner za starostu, br. Vaniček za načelnika, s. Milada Mala za načelnika.

Disciplinski postupak i prestajanje članstva po društvenim pravilima.

Budući se kod brisanja ili isključenja članova događaju u nekim društvinama neredovitosti, potrebno je ponovno upozoriti na odredbe § 8 društvenih pravila. Članstvo naime prestaje istupom, isključenjem ili brisanjem.

Normalno lako istupi svaki član iz društva kad god hoće, bez da bi mu bilo potrebno navesti kakvih razloga. Ako pak je bio protiv člana uveden disciplinski postupak, pre nego što je prijavio svoj istup treba je isti unatoč istupu nastaviti i izvršiti. Nije pak dopušteno po istupu uteći protiv bivšeg člana disciplinski postupak, već mora u tom slučaju društvo, kad prijavi istup takvog člana saveznom katalogu, ujedno javiti, da je bio dotični član optužen ovog ili onog prestupka i da je bio podan povod za disciplinski postupak, koji se ali radi istupa nije mogao provesti. Take članove upisuju kod saveznog katastra u načročiti spisak. Ako prijavi zatim kakvo društvo pristup dotičnog člana, starešinstvo saveza će tome društvo tu okolnost prijaviti pozvati ga, da provede u sporazumu s prijašnjim društvenom istragu.

Dogada se katkad, da društvo briše člana iz imenika, iako nisu dani uslovi § 8 t. c. društvenih pravila. Dogada se, da brišu člana iako su dani uslovi, samo da se mimoide disciplinski postupak, koji bi se morao uvesti protiv dotičnog člana radi kakvog prestupka protiv sokolskih pravila, načela, sokolske časti ili discipline.

Takav postupak je savsim nepravilan i nedopušten. Tako lako postupaju druga društva, koja postoje sama za sebe i nemaju nikakve veze sa drugim društvinama, a ne Sokolska

nici, br. Mašek za podstarostu, br. Krejči za prosvetara itd. — O telovježbačkoj dužnosti razvila se duga debata, koja je konačno odobrila sledeću korekturu dosadašnjih propisa: Osobe ispod 26 god. starosti, koje su primljene u društvo na pokus, moraju bezuslovno polaziti društvenu telovježbu, jer inače se ih ne sme izu kako je prošao pokusni rok primiti kao redovne članove. Iznimke su dopuštene samo iz zdravstvenih i drugih vrlo važnih uzroka. Težište debate bilo je kod tačke „Sokolstvo i sport“. Kod toga je bio načinjen zaključak, koji donosimo na drugom mestu. Kao zamjenici bili su izabrani u savez Slovensko Sokolstvo braća dr. Heller i Krejči.

Smrt kod sokolskog rada.

Medu zasedanjem odbora ČOS, 12. maja o. g. je nenadano umro starosta sokolske župe u Olomoucu, brat Edward Peřina, dugogodišnji sokolski radnik i starosta društva u Černoviru. Pokojnik je unatoč svojih godina (68) požrtvovno radio i stajao na čelu predsedništva olomoucke župe, a bio je i član odbora ČOS. Smrt ga je pogodila kod intezivnog sokolskog rada, koji je nesrećno vršio u korist Sokolstva i naroda. Ceneći njegov veliki rad u sredini lepe Moravske, setilo ga se čitavo čehoslovačko Sokolstvo dubokim saučešćem, kojemu se priključuje i naše jugoslovensko Sokolstvo kličući: Slava mu!

Sokolstvo i sport.

Poslednja sednica odbora ČOS je u pogledu odnosa medu sportom i Sokolstvom načinila sledeće principale zaključke:

1. Sokolske župe, društva, odseci i vrste nemogu biti članovi sportskih klubova, saveza ili sportskih centrala. Iznimno smiju biti društva za svoje članove, koji gaje neke sportne grane, članovi dotičnog sportskog saveza, ako se je ČOS o tome nagodila sa dotičnim savezom. Dosadašnje dozvole ostaju na snazi.

2. Članovi Sokola lako su članovi sportskih klubova, smiju učestvovati u njihovim priredbama, ako nisu u protivnosti sa sokolskim načelima. Članstvo u kakvom sportskom klubu ne opršta Sokola od njegovih dužnosti spram sokolskog društva. Pristup u kakav sportski klub mora se prijaviti načelniku odnosno načelnici društva.

3. Dopošta se da se osnuju u sokolskim društvima odseci za naročito vežbanje, ali ti odseci ne smiju biti samostalne jedinice te su podredene predsjedništvom zboru društva. Javnih nastupa ne smiju priredavati pod svojim imenom već samo pod imenom društva.

4. Društva smiju biti u kontaktu s onim sportskim klubovima, čiji članovi su i članovi sokolskog društva.

5. Te odredbe podnipošto ne smiju smetati dobrim odnosu Sokolstva sa sportskim organizacijama, ni isključivati saradnju s njima.

štvenih pravila, da se sme izreći kazan pod c) i č) (zabrana nošenja sokolske odore i značke, zabranu učestvovanja na javnim nastupima i zabranu upotrebljavanja društvenih sprava i prostora za neko vreme ili isključenje) sašao nakon dovršenog disciplinskog posupka u smislu pravilnika.

Kako štiti odredba, da je isključenje moguće samo iz sviju društava, sva društva, tako štiti odredba, da se mora izvršiti disciplinski postupak, pojedine članove. Župsko ili savezno starešinstvo pa može zaključivati o eventu, pritužbama samo na temelju spisova; ako tih ne bi bilo, bi meralo župsko ili savezno starešinstvo na slepo verovati izveštaju društvenog odbora, što bi značilo, da je već zaključak društava pravomoćan te bi bilo pravo pritužbe iluzorno. Staršinstvo župe ili saveza pa ni ne može preuzeti odgovornost za zaključak društvenog odbora, ako se nije osvedočilo, da je svestrano utemeljen. O tome pak se može osvedočiti jedino na temelju savezno sastavljenih spisa i provedenom disciplinskom postupku. Naročito je potreban izvadak za pismenu odborske sednici, koja je zaključila isključenje, iz kojeg je razvidno, koliko članova odbora je prisustvovao na sednici i koliko je svih odbornika, da se vidi je li dobio predlog za isključenje potrebnu dvotrećinsku većinu.

Pošto pak praksa pokazuje, da se katkad postupa preblago katkad pak preoštro i da igraju prijateljstvo ili mržnja katkad i politički momenti i dr. važna uloga kod prosudjivanja pojedinih slučajeva, potrebna je skrajna opreznost. Nije dakle šikaniranje, ako ustraje savezno starešinstvo na tome, da predlože pojedina društva putem svojih župa spise, iz kojih je razvidno, da se postupilo strogo po pravilniku, jer jedino takav postupak jamči za pravednu osudu.

Sasvim različit od disciplinske postupke je postupak pred sudovima. Dok ima odbor dužnost, da uvede disciplinski postupak protiv svakog člana, o kojem sazna, da se je ogrešio o sokolska pravila, načela, sokolsku

čast ili disciplinu, sastaje se društveni sud samo na zahtev pojedinog člana i rasudiće samo u ličnim sporovima medu pojedinim članovima društva. Župski sud odlučuje samo o sporovima, nastalim radi vršenja funkcionskih dužnosti medu članovima župskog starešinstva, ili medu njima i članovima župskog odbora, medu članovima župskog starešinstva, ili između odbora i članovima odbora župskih društava, savezni sud pak o sporovima medu članovima starešinstva raznih župa, ili medu njima i članovima župskih starešinstava. Predmetne odredbe nalaze se u § 38 društvenih, odnosno u §§ 36 i 37 župskih i §§ 30 i 31 saveznih pravila. Pravilnik za disciplinski postupak je objavljen u „Organizaciji JSS, na str. 126 i dalje. Dobra bi bilo, da ga svi društveni funkcioneri pročitaju. Samo po sebi pa je razumljivo, da moraju poznati tačno barem društvena pravila. Ako će užeti te odredbe tačno u obzir, neće se ni jedan disciplinski slučaj vući preko čitave godine, kako se to se na žalost već desilo. Brz i tačan postupak biće u korist samih društava i svim pogodenih.

Naročito kod toga još upozoravam na odredbu § 8 poslednja stavka, koji propisuje, da mora svaki član, koji iz kojih bilo uzroka prestaje biti član društva, vratiti odboru legitimaciju i sokolski znak. Većina društava zanemaruje tu svoju dužnost. Posledica toga je, da je svaka kontrola isključena ili skoro nemoguća, da li se tko opravdano ili per nefas izdaje za člana kakvog sokolskog društva. Potrebno bi bilo dakle, da svaki upravni odbor vodi tačnu evidencu, kome je podjelen znak i izdana legitimacija, da može u slučaju istupa, brisanja ili isključenja kojeg člana zahtevati, da vrati jedno i drugo. Jedino na taj način je moguće sprečiti zloupotrebe sa značkovima i legitimacijama, koje su namanele već znatnu štetu.

Dr. Fran Kandare,
pravni referent JSS.

Slavnostni in telovadni krov za članice in ženski naraščaj.

Radi mnogih vprašanj, ki prihajajo iz raznih društav na savezni T. O. radi kroja ženskega naraščaja in članice se opozarja ponovno, da so predpisani kroji za ženski naraščaj in članice slednje:

Telovadni krov za članice:

Bela, gladka, preko bokov segajoča bluza (košuljica) iz trikota ali pamata, s kratkimi rukavim, malim odprtim ovratnikom, spredaj s prezemom prepletenim z rudečo vrvico (gajtanom).

Temno-modro krilo, položeno in segajoče do kolen. Rudeča ruta z enakim 3 cm širokim trakom. Ohlapne črne ali temno-modre hlače z zadrgo nad koleni. Črne neprozorne nogavice, črni telovadni čevlji brez pet.

Za orodno telovadbo odpade krilo.

Slavnostni krov za članice:

Bluza (košulja) iz sivevih svile z rušastim ovratnikom in manšeti ter vezanim sokoličem na levem rukavu. Krilo iz župskega suknja. Rujave nogavice in črni nizki čevlji.

Dušan M. Bogunović (Zagreb):

Još nekoliko momenata iz Južne Srbije.

1. Žurnalistika.

Uporedno sa borbom za nacionalnu svest, razvijala se kako žurnalistika, tako i književnost na Jugu. U doba Turaka kada je Skoplje bilo Kosovske Vilajeta, izazila su dva lista na turskom jeziku, „Kosovo“, kao organ vilajetske oblasti, i „Top“, politički list. Arnavuti su imali poseban list za budenje narodne svesti. Srbi su također imali dva lista i to „Vardar“ i „Glas Naroda“ koga su izdavali mladi i borbeniji nacionalni Srbi. Ekzarhisti nisu imali svoj list u Skoplju, već u Solunu. Socialisti su imali svoj list „Socialistička Zora“, koja je izazila na srpskom jeziku. Posle oslobođenja poskrepljuje je B. Nušić i M. Predić list „Srpski Jug“ — a Gl. Borović i jedna grupa mladih ljudi pokrenula je ponovo „Vardar“. Za vreme rata kad su Bugari usli u Skoplje izdavali su list „Radimac“. Posle oslobođenja 1910. list „Velika Srbija“, koji je izlazio u Solunu, prenet je u Skoplje i počeo se izdavati pod imenom „Stara Srbija“. Taj list izlazi i danas i to je jedini srpski dnevni list, koji pripada narodnoj stranci. Neko vreme izlazio je „Glas Naroda“ koga su izdavali mladi i borbeniji nacionalni Srbi. Ekzarhisti nisu imali svoj list u Skoplju, već u Solunu. Socialisti su imali svoj list „Socialistička Zora“, koja je izazila na srpskom jeziku. Posle oslobođenja poskrepljuje je B. Nušić i M. Predić list „Srpski Jug“ — a Gl. Borović i jedna grupa mladih ljudi pokrenula je ponovo „Vardar“. Za vreme rata kad su Bugari usli u Skoplje izdavali su list „Radimac“. Posle oslobođenja 1910. list „Velika Srbija“, koji je izlazio u Solunu, prenet je u Skoplje i počeo se izdavati pod imenom „Stara Srbija“. Taj list izlazi i danas i to je jedini srpski dnevni list, koji pripada narodnoj stranci. Neko vreme izlazio je „Glas Naroda“ koga su izdavali mladi i borbeniji nacionalni Srbi. Ekzarhisti nisu imali svoj list u Skoplju, već u Solunu. Socialisti su imali svoj list „Socialistička Zora“, koja je izazila na srpskom jeziku. Posle oslobođenja poskrepljuje je B. Nušić i M. Predić list „Srpski Jug“ — a Gl. Borović i jedna grupa mladih ljudi pokrenula je ponovo „Vardar“. Za vreme rata kad su Bugari usli u Skoplje izdavali su list „Radimac“. Posle oslobođenja 1910. list „Velika Srbija“, koji je izlazio u Solunu, prenet je u Skoplje i počeo se izdavati pod imenom „Stara Srbija“. Taj list izlazi i danas i to je jedini srpski dnevni list, koji pripada narodnoj stranci. Neko vreme izlazio je „Glas Naroda“ koga su izdavali mladi i borbeniji nacionalni Srbi. Ekzarhisti nisu imali svoj list u Skoplju, već u Solunu. Socialisti su imali svoj list „Socialistička Zora“, koja je izazila na srpskom jeziku. Posle oslobođenja poskrepljuje je B. Nušić i M. Predić list „Srpski Jug“ — a Gl. Borović i jedna grupa mladih ljudi pokrenula je ponovo „Vardar“. Za vreme rata kad su Bugari usli u Skoplje izdavali su list „Radimac“. Posle oslobođenja 1910. list „Velika Srbija“, koji je izlazio u Solunu, prenet je u Skoplje i počeo se izdavati pod imenom „Stara Srbija“. Taj list izlazi i danas i to je jedini srpski dnevni list, koji pripada narodnoj stranci. Neko vreme izlazio je „Glas Naroda“ koga su izdavali mladi i borbeniji nacionalni Srbi. Ekzarhisti nisu imali svoj list u Skoplju, već u Solunu. Socialisti su imali svoj list „Socialistička Zora“, koja je izazila na srpskom jeziku. Posle oslobođenja poskrepljuje je B. Nušić i M. Predić list „Srpski Jug“ — a Gl. Borović i jedna grupa mladih ljudi pokrenula je ponovo „Vardar“. Za vreme rata kad su Bugari usli u Skoplje izdavali su list „Radimac“. Posle oslobođenja 1910. list „Velika Srbija“, koji je izlazio u Solunu, prenet je u Skoplje i počeo se izdavati pod imenom „Stara Srbija“. Taj list izlazi i danas i to je jedini srpski dnevni list, koji pripada narodnoj stranci. Neko vreme izlazio je „Glas Naroda“ koga su izdavali mladi i borbeniji nacionalni Srbi. Ekzarhisti nisu imali svoj list u Skoplju, već u Solunu. Socialisti su imali svoj list „Socialistička Zora“, koja je izazila na srpskom jeziku. Posle oslobođenja poskrepljuje je B. Nušić i M. Predić list „Srpski Jug“ — a Gl. Borović i jedna grupa mladih ljudi pokrenula je ponovo „Vardar“. Za vreme rata kad su Bugari usli u Skoplje izdavali su list „Radimac“. Posle oslobođenja 1910. list „Velika Srbija“, koji je izlazio u Solunu, prenet je u Skoplje i počeo se izdavati pod imenom „Stara Srbija“. Taj list izlazi i danas i to je jedini srpski dnevni list, koji pripada narodnoj stranci. Neko vreme izlazio je „Glas Naroda“ koga su izdavali mladi i borbeniji nacionalni Srbi. Ekzarhisti nisu imali svoj list u Skoplju, već u Solunu. Socialisti su imali svoj list „Socialistička Zora“, koja je izazila na srpskom jeziku. Posle oslobođenja poskrepljuje je B. Nušić i M. Predić list „Srpski Jug“ — a Gl. Borović i jedna grupa mladih ljudi pokrenula je ponovo „Vardar“. Za vreme rata kad su Bugari usli u Skoplje izdavali su list „Radimac“. Posle oslobođenja 1910. list „Velika Srbija“, koji je izlazio u Solunu, prenet je u Skoplje i počeo se izdavati pod imenom „Stara Srb

† Dr. Radoslav Pipuš.

Dne 1. V. 1928 je preminil v Mariboru v starosti 63 let brat dr. Radoslav Pipuš, odvetnik in industrialec v Mariboru. Z njim je legel v grob eden od zadnjih stebrov predvojnega slovenstva v Mariboru, eden onih mož, katerim gre zasluga, da je naš živelj v takratnem ponemčenem Mariboru vzdržal do osvobodenja. Neumorno delaven v svojem poklicu, je brez prestanka delal tudi v javnosti, v borbi za ohranitev slovenstva na narodni meji. Ni ga bilo narodnega in kulturnega društva, ki ga ne bi štelo med svoje delavce in podpornike. Predvsem je spoznal, da se bo naš narod na meji mogel vzdržati le tedaj, če se gospodarsko osamosvoji od nemškega kapitala. V tej smerni je zastavil vse svoje sile; organiziral je slovenske trgovce in obrtnike, vzgajal vajence in pomočnike. Bil je eden činiteljev v takratnem največjem gospodarskem zavodu Sloven-

cev, v »Posojilnici« v Mariboru, ki je rešila tisoče obmernih kmetij pred nemškim navalom, in bila glavna podpornica narodnih društev. Boditi še omenjeno, da se je neizprosno boril za pravice slovenskega jezika pred avstrijskimi oblastmi, in ni pred soščcem nikdar spregovoril nemške besede.

Sokolskemu društvu v Mariboru je bil član in podpornik od njega ustanovitve. Dasi se ni v njem vidno udejstvoval, ga je vedno podpiral, posebno pa kot predsednik »Posojilnice« v Narodnem domu, ki je sprejela »Sokola« pod svojo gostoljubno streho. Na zadnji poti ga je spremilo društvo v kroju s praporjem, pričakujč ga pred Narodnim domom, kjer se je v imenu društva poslovil od njega starosta društva.

Ohranimo zaslžnemu bratu trajen spomin!

Književnost.

ORUSTVENO PRAVO V SLOVENIJI.

To je naslov knjige, ki jo je pravkar izdal v samozaložbi dr. Rudolf Andrejka, pravni referent vel. župana v Ljubljani. Na to knjigo opozarjam vse sokolska društva in sokolske župe, ker so v njej obdelani na poljuden in lahko razumljiv način vsi sedaj veljavni društveni predpisi.

Pogostoma prirede naša društva veselice, zborovanja, izlete, sprevode. Kako je treba tu postopati? Ali v društvu nastanejo spori, ki se pojavijo časih celo na občnih zborih. Društvo se loti kakega podjetja, n. pr. kinematografa, prireja gledališke predstave. Kaj mu je treba storiti, da nima sitnosti v oblasti? Društvo si želi spremeniti pravila itd. Kako mora tu poslovnati? Na vsa tako in številna druga

vprašanja najdejo društva točna pojasnila, v tej res prepotrebni knjigi, ki podaja, kolikor je za društveno življenje potrebno tudi takse predpise.

Pisec se pa je oziral tudi na društveno pravo v poglavilih drugih poskrainah naše države. V dodatku je podal poleg prvega dobrega prevoda društvenega zakona z l. 1867, ki velja v Sloveniji, tudi enak prevod društvenega patentu iz l. 1852, ki velja danes še na Hrvaškem, in srbski društveni in zborovalni zakon za kraljevino Srbovijo.

Knjiga je na koncu pridano podrobno kazalo, ki znatno olajšuje v besedilu. Knjiga, ki obsegata 238 strani, stane 50 Din in se naroča najbolje prisatelju samem, ki jo je izdal v samozaložbi. Naša sokolska društva jo lahko tudi naročajo po svojih župah ali pa po J. S. S. v Ljubljani.

premama za Amsterdam i Skoplje. Medu inim je izvestio, da je 12 župa do sada prijavilo oko 750 vežbača za proste vežbe na pokrajinskem sletu v Skoplju. Vidi u tome priljeno zanimanje za slet. Savezni prednjak br. Višovec će posetiti i ispravljati proste vežbe članstva u župama Skoplje, Niš, Kragujevac, Beograd, Novi Sad i Osijek. Primljeno do znanja.

Brat tajnik izveštava, da će Lazičko Sokolstvo poslati na slet v Skoplje svoju deputaciju. — Župa Užice zahvaljuje za svoje tečajnike u I. tečaju za vode i voditeljice naraštaja i dece. Zatim su odredeni zastupnici starešinstva JSS na župskim sletovima i to: na sletu župe Osijek u Vinčevima — br. Kajzelj, zam. staroste JSS, župe Tuzla u Brčkom — br. Mešek; župe Mostar u Dubrovniku — br. Jeras; župe Beograd u Šabacu — br. dr. L. Car.

Statistički odsek predlaže da se prihvate nova društva Kolašin, Rijeka, Gornje Dubrave koja javlja župa Mostar, i društvo Priboj, koje javlja župa Užice. Jednoglasno primljeno.

ZELEZNIČARI — SOKOLI!

3. junia o. god. održaće se u Skoplju pretsetski školski dan, a na Vidovdan sletski sokolski dan. Gospodin Ministar Saobraćaja odobrio je odlukom M. S. Br. 7303/28 od 4. V. 1928. god. osustvo službenicima — Sokolima sviju državnih saobraćajnih ustanova v svrhu učešća na sletu dne 3. junia i na Vidovdan s tim, da ovo osustvo ne sme biti na uštrbu službe. Prepušta se Direkciji da odredi tražanje osustva striktno vodeći računa o trajanju vožnje bavljenju na sletu i o povratku, dovoljavajući samo neophodno potrebno osustvo.

Iz organizacijskog odseka JSS.

NOVO ARONDIRANJE ŽUPA.

Obzirom na zaključak IX. glavne skupštine JSS u Kragujevcu, da je treba proučiti uz konzultovanje sviju do sada postojećih župa, pitanje novog arondiranja župa i da starešinstvo JSS na prvoj sednici odbora JSS doneće svoj konkretan predlog, uz tačno izradenu kartu rasprostranjanja novih župa, molimo sva župska starešinstva, da nam što pre pošalju svoje predloge sa razlozima i tačnicama.

Organizacijski odsek JSS.

IZ SAVEZNOG KNJIGOVODSTVA.

Starešinstvo JSS upozorava sve župne i državne, da je reklamacijski rok za raspis poreza i dopisnosa za ozeleni fond potekao.

Reklamacije se dakle više ne uzmimaju u obzir, jer su župe i društva saglasna sa raspisom starešinstva.

POZOR.

Savezno gospodarstvo ima u načladi bianco plakate (bez teksta), skvrčka vežbača sa preče, u dve boje, prikidan za župske i društvene javne nastupe i akademije. Pozivamo društva da traže oferte od gospodarskog odseka JSS za plakat bez teksta i sa tekstom.

Veličina plakata je 63 × 95 cm.

Glasba k prostim vežbam članova i članica za pokrajinski slet u Skoplju izšla je u nakladi JSS. Cena glasoviskom izvadku Din 20 bez poštarine.

Svako društvo neka nabavi za svoju knjižnicu brošuru za IX. glavnu skupštinu JSS u Kragujevcu, sa vrlo zanimljivim i važnim izveštajima funkcionera JSS. Cena brošuri Din 10.

Proste vežbe članova i članica, u srpsko-hrvatskem prevodu za pokrajinski slet u Skoplju izšle su u načladi JSS. Cena Din 5 bez poštarine.

Takmičarske bianco diplome za članstvo i naraštaj po Din 2:50 kom. ima na skladistu Pisara JSS. Za diplome s tekstrom zahtevajte oferte.

NARODNA NOŠNJA »DEČVA«.

»Dečva« se zove naša narodna nošnja, ki jo priporočamo sestram Sokolicam in naraščajnicam za poletne mesecne »Dečva« ni potvora pristne narodne nošnje, nego je docela nje skladen posnetek, ki pa po enostavnosti kroju in sestavi barv odgovarja današnjim zahtevam okusa in higijene. Naj se naše sestre poslužujejo v oblini meri tega vidnega izraza nacionalnega mišljenja, namesto da bi nosile kroje tujege izvora in okusa. Kako bo lepo gledati Sokolico ali naraščajnice kot »Dečvo« s sokolskim znakom na prsih!

Sokol I. na Taboru v Ljubljani, pričidec u nedeljo, 3. junia o. g. u 3 sata posle podne svoju društvenu javnu vežbo na letnem vežbaliju na Taboru.

Br. načelnik dr. V. Murnik izveštio je starešinstvo o tehničkim pri-

Sednica I. zbora župskih novinara JSS

20. maja 1928.

U smislu zaključka starešinstva JSS, od 2. maja o. g. sazvana je sednica zbora župskih novinara, koja bo načelo u 8:30 h otvara predsednik nosivarsko redakcijskog odseka brat starosta E. Gangl kratkim i srdačnim pozdravom govorom. Konstatira, da su na temelju prezentne liste zastupljene župe: Mostar, Maribor, Novo Mesto, Celje, Ljubljana, Beograd, Osijek i Zagreb. Opravdale su se župe: Skoplje, Novi Sad, Cetinje, Tuzla, Banja Luka, Bjelovar, Šibenik i Kranj.

Zatim se prešlo odmah na prvu tačku dnevnog reda te je brat Bajžetj kao urednik »Sokolića« i »Naše Razdost« podao stvarno redakciono i administrativno stanje tih dvojih omajdinskih listova, koje izdaje »Učiteljska tiskarna« u Ljubljani. — Naročito se tužio, da ima vrlo malo saradnika i dopisnika iz Hrvatske i Srbije. Na kraju svog izveštaja predložio je tri predloga, koji su primljeni i predani nosivarsko-redakcijskog odseku u studiju.

Po referatu br. urednika »Sok. Glasnika« o organizaciji obaveštajne službe u Sokolstvu za »Sok. Glasnik« razvila se debata koje plod je zaključak: da društva hitne vesti salju direktno uredništu »Sok. Glasnika« a prepis svom župskom novinaru s napomenom da je poslano direktno »Sok. Glasniku«. Sve ostale vesti kao što su izveštaji o društenjem glavnim skupštinama, proslave Savezogn dana i slično šalje se župskom novinaru, koji ih sredene, pregledno za celu župu i sa potrebnim komentarom pošalje uredništvu »Sok. Glasnika«. (Vidi izveštaj iz sokolske župe Mostar u današnjem broju str. 72. — neka služi kao primer.)

Što se tiče izdavanja jubilejne knjige »Temelji naše države« zaključeno je, ako se prijavi dovoljan broj preplatnika u subskripciji knjiga ce se izdati inače ne.

Daljnje upute i rešenja donosimo za župske novinare u narednim brojevima »Sok. Glasnika«.

Posle podne-toga dana posetili su braća delegati javnu vežbu Ljubljanskog Sokola.

Sastanek je bio potreban, jer je doneo nešto novih misli, nešto nove inicijative, a kakav će biti uspeh, koji je odvisan od braće župskih i društvenih novinara, pokazaće budućnost.

Iz župa.

Iz sokolske župe — Celje.

Kmalu po župni glavni skupšini se je ustanovilo v St. Petru v Sav. dolini novo sokolsko društvo. Ustanovnemu občnemu zboru je prisostvoval župni starosta brat Smertnik. V St. Petru je bil več ko eno leto odsek društva na Polzeli, ki sicer župi kot tak ni bil privabljen. Glavne funkcije izvršujejo bratje Ivan Srebotnjak kot starosta, Ivo Podpecan načelnik, Ivan Rebolj tajnik, Zvonko Kobljar predstvar, in sestra Marija Kobljar kot načelnica. Vsi ti imajo z bratom Edo Šribarjem največ zaslug za ustanovitev društva. Dasisravno nimajo primerenega prostora, so pričeli telovadbo najprvo s članji in članicami. Telovadec imajo vpisanih 14, telovadci 8, kar je za začetek in v očigled tamošnjim krajevnim prilikam še dosti razveseljivo. Pričeli bodo tudi s telovadbo dece, kakor hitro se je bo priglasilo zadostno število. Navezani so sredaj le na letno telovadje in vadjo predvsem proste vaje. Matično društvo na Polzeli je odstopilo mlademu društву bradljivo in drog, tako da so preskrbljeni z glavnim orodjem. Kakor načelnik in načelnica so se tudi ostali funkcionarji lotili z vemo povrjenje jim naloge. Prosvetar je imel v mesecu aprilu 2 nagovorov pred vrsto članov in enega pred vrsto članice. Statističar je poslal po predpisih izpolnjeno statistični izkaz, blagajnik je skrbel, da je društvo poravnalo vse obveznosti za leto 1928, a matrikar je urebil društveno matriko. Ako bo društvo po tej poti nadaljevalo, je uspeh zagotovljen.

Sokolsko društvo v Šoštanju si je v najneugdnejšem času postavilo svoj sokolski dom. Naprtilo si je veliko breme, ki ga bo mogoče olajšati le z vztrajnim delom s pomočjo vsega članstva od najmlajšega do najstarejšega. Uvažajo vse to, je župna skupšina sklenila, prirediti letos župni zlet v Šoštanju, spojen s proslavo 20-letnega Šoštanjskega Sokola, ki bo 24. junija. Na predvečer zleta bo istotom župna odborova seja.

Sokolsko društvo v Šoštanju si je v najneugdnejšem času postavilo svoj sokolski dom. Naprtilo si je veliko breme, ki ga bo mogoče olajšati le z vztrajnim delom s pomočjo vsega članstva od najmlajšega do najstarejšega. Uvažajo vse to, je župna skupšina sklenila, prirediti letos župni zlet v Šoštanju, spojen s proslavo 20-letnega Šoštanjskega Sokola, ki bo 24. junija. Na predvečer zleta bo istotom župna odborova seja.

Sokolsko društvo v Žalcu proslavi 25 letnico. Kot uvod v jubilejno leto je nameravalo prirediti 20 maja naraščajsko akademijo z zelo bogatim sporedom. Vsled smrti gospe Ane Robleskove je prečiščeno na pozneje. Z veseljem opažamo, da posveča društvo največjo skrb vzgoji našega naraščaja in dece. Društvo je lahko upravičeno ponosno na svoje marljive sestre vadičnice in brate vadičje. Mimogrede budi omenjeno, da je društvo pred tednom nakazalo za gladivoče brate in sestre mostarske župe Din 1000 in s tem zvišalo župno zbirko na Din 9061.

Sokol v Celju je priredil 20. maja pešizlet v Vojnik, spojen z javnim nastopom. Nastopili so člani (30), članice (25) in oboji naraščaj (42) s proslavljeno vsečjo skrb vzgoji našega naraščaja in dece. Društvo je lahko upravičeno ponosno na svoje marljive sestre vadičnice in brate vadičje. Mimogrede budi omenjeno, da je društvo pred tednom nakazalo za gladivoče brate in sestre mostarske župe Din 1000 in s tem zvišalo župno zbirko na Din 9061.

Sokol v Hrastniku je priredil 17. maja t. l. akademijo. Pričeli je treba takoj uvodom, da je načrta abstinencija članov telovadcev zelo mučen utis na vse navzočne. Društvo, ki inta s svojim domom velike finančne težkoči, zaslubi pa vse društvo podporo od strani članov. Vrzel odsotnih domačih telovadcev so izpopolnili bratje iz Celja, ki so bili predmet živahnega odobravanja. Nastopili so na bradljivu, drogu in s prostimi vajami. Obisk bi bil lahko boljši. Krivo je temu da se je ta dan obratovalo, vendar se je pogrešalo dobiti takih, ki bi sicer lahko prišli.

Sokol v Hrastniku bo dopolnil letos 20. let. V jubilejnem letu smo prisčakovali, da bodo vrste telovadčev presegale po številu one iz prejšnjih let. V pomirjenje nam bodi, da ima društvo številni naraščaj, predvsem moške in ženske dece ter ženskega naraščaja. Moško deco vodi brat Jože Groznik, ženske oddelke sestra načelnica Zorana Hauptmann. Oba zaslubičita za svoje požrtvovano delo vse stransko priznanje. Društvo upravno

predložila i misli, koje će se sve proučavati i nastojati ostvariti. Moguče će nam ipak jedanput upeti da proširimo krug naših preplatnika i čitatelja. Izveštaj o organizaciji sokolskog novinara u principu je odenben, pa će se izneti na narednoj sednici odbora JSS.

Referat o izveštavanju o Sokolstvu u našoj dnevnoj štampi preuzeo je brat Kovačić iz Maribora, ki je na kraju predložio tri svoja predloga, koji su primljeni i predani nosivarsko-redakcijskemu odseku v studiju.

Po referatu br. urednika »Sok. Glasnika« o organizaciji obaveštajne službe u Sokolstvu za »Sok. Glasnik« razvila se debata koje plod je zaključak: da društva hitne vesti salju direktno uredništvu »Sok. Glasnika« a prepis svom župskom novinaru s napomeno da je poslano direktno »Sok. Glasniku«. Sve ostale vesti kao što su izveštaji o društenjem glavnim skupštinama, proslave Savezogn dana i slično šalje se župskom novinaru, koji ih sredene, pregledno za celu župu i sa potrebnim komentarom pošalje

Iz sokolske župe — Mostar.**SOKOLSKO DRUŠTVO POTOMJE.**

Ovo društvo vodeći računa o zaključecima župske skupštine »Alekse Šantić«, bilo je prvo u župi, koje je priredilo svoj društveni prednjački tečaj, kojega su pohadali svi članovi vežbači. Iako su članovi pomenutog društva gotovo u celosti težaci, koji se bave zemljoradnjom i vinogradarstvom, a rade od rane zore do mrkle noći, ipak su našli vremena da prirede

Prednjački tečaj Sokolskog društva u Potomju od 8. III. do 17. IV. 1928.

društveni prednjački tečaj. Tečaj je počeo na 7. marta, a završio se 7. aprila o. g. Časovi tečaja održali su se svakog dana od 8 do 11 časova u veče, a nedeljom i svecem od 8 do 12 časova pre podne, a posle podne od 2 do 6 časova. Ispiti su održani od 8. do 10. aprila pod predsedanjem župskog načelnika brata Petra Čolića, a ispitu je pristupilo 11 braće, od kojih

za gradnju svoga doma. Svi članovi u društvu bez razlike obećali su raditi badava na izgradnji doma po 15 dana, i pripravni su, da sav materijal, koji je potreban prenesu na svojim vlastitim prevoznim sredstvima.

Novim prednjačima želimo dobar uspeh u započetom radu sa željom da društvo dovede na veliku visinu i da što više rade na širenju sokolske misli

pred i širi jače svoja krila sokolska. Upravni odbor društva u ovom godini priprema silni materijal i to: od 15. jula do 15. avgusta letovanje naraštaja i dece u Korčuli. Odlazak što većeg broja članova i članica na slet u Skopje. Otvaranje letnog vežbališta i tenis igrališta.

SOKOLSKO DRUŠTVO ĐUVNO. (TOMISLAVOV-GRAD)

Pri pregledanju ovog mladog društva od strane načelnika i načelnice župe 13. maja ov. god., bili su čisto zadivljeni radom i marljivošću ovog društva. Pri ulazu u vežbaonicu načelnik društva imao je postrojene sve kategorije vežbajućeg članstva sa upravnim odborom. Načelnik župe obrazložio im je svrhu dolaska sa načelnicom u njihovo društvo. Posle ovoga bile su pregledane pojedinačne sve kategorije u tehničkom radu i ispravljene sve greške, koje su nastale usled toga što društvo nema dovoljno spremne tehničke sile. Konstatovano je, da se društvo sa velikom voljom i ljubavlju priprema za naraštajski slet u Skoplje. S naročitim zadovoljstvom konstatujemo da je ovo prvo društvo u našoj župi, koje ima među vežbačicama veliki broj žena, koji ipak nadu vremena, da se posvete i vežbaonici i pored svoje kuće i svoje dece. Naročita im se pažnja skreće, da u jesen pošalju u župski prednjački tečaj jednog člana i članicu kako bi društvo u tehničkom pogledu pošlo još bolje napred. Mladome učitelju, koji je predsednik prosvetnog odbora skreće se pažnja, da posveti što više vremena za vreme veže razgovorima, a naročito među omladinom i da joj posveti što više brige i pažnje.

SOKOLSKO DRUŠTVO IMOTSKI.

Ovo je društvo pre bilo jedno od najboljih društava u župi u svakom pogledu. Ali u poslednje vreme društvo je počelo da spava i da zamenuje svoje sokolske dužnosti, a to su se uverili načelnik i načelnica župe, koji su 13. maja pregledali društvo i konstatovali, da društvo u istinu slabo radi. U tehničkom pogledu rad je puno manji od prošlogodišnjeg, samo se može primetiti, da je kod ženskih kategorija rad aktivniji nego kod muških. Uzrok ovom neradu je apatija i lenost kao i nesporazum među braćom prednjacima. Mislimo da društvo treba da ovoga lečiti i upućivati na dužnost. Dakle upravni odbor treba, da prednjake pozove na njihovu dužnost. Kada se uzme u obzir, da društvo ima dva prednjačaka, koji su položili savezni prednjački ispit sa odličnim uspehom i pored ove dvojice ima još spremnih prednjaka koji se svi nađaju u mestu i pustiti društvo da ovačko spava, znači grešiti prema sokolskoj misli. Radi toga se stavljaju brojni sveci, da predu preko svih tih sit-

nica i izbegavanja u dužnostima i prihvate se rada i dovedu društvo na onu visinu na kakvoj je bilo.

SOKOLSKO DRUŠTVO ČAPLJINA.

Ovo društvo pokazuje stalni uspeh u svim pravcima sokolskog rada, a naročito moramo istaći veliku ljubav upravnog odbora u radu oko sokolskih četa. Iako sokolsko društvo u svom području ima četiri sokolske čete, ipak oni održavaju stalne veze sa četama idu u sela i održavaju sednice na kojima prisustvuju funkcioničari četa radi upoznavanja načina rada u Sokolstvu.

Naročito moramo istaknuti rad braće: D. Šotre, starešine društva, načelnika M. Šarovića, Dr. Prinčipe, Dr. Canka, koji složno sa jednakom mišljiju brinu i rade, da od sokolskih četa stvore čvrste i disciplinovane sokolske jedinice, koje će u budućnosti imati značenje u našem narodu. Prijetiti možemo jedino to, da prednjački zbor društva vodi malo računa o disciplini omladinskih kategorija, koje se naročito istaklo prilikom pregledanja od strane T. O. župe. Radi toga se skreće pažnja upravnom odboru da ovim kategorija skrene više pažnje na disciplinu i red kao i tačnost pri vežbanju.

SOKOLSKO DRUŠTVO BLATO.

Ovo društvo sačinjavaju ogromnim delom siromašni članovi i to po zanimanju zemljoradnici, koji se bave vinogradarstvom, koje je usled filoksera izgubilo najvažniji prahod. Iako u velikoj materialnoj bedi i oskudici pokazuje veliku sokolsku svest, jer društvo kako moralno tako i tehnički u svakom pravcu napreduje. Naročito moramo naglasiti, da je naročaj društva vanredan i disciplinovan, koji po svojoj spremi i radu kao i oduševljenju može, da se meri sa najboljim u ovoj župi. Tako isto i kod dece obožaje spola. Za ovaj rad i napredak društva ide priznanje u prvom redu starešini, koji se mnogo brine za društvo, braći Kukalu i načelniku Bosničku i ki pored svoje bolesti uvek nestorno radi u društву.

SOKOLSKO DRUŠTVO VELA-LUKA.

Ovo društvo uvek je pokazivalo lep smisao i napredak u sokolskom radu. Iako i njih tište iste prilike kao i društvo u Blatu. Ali dolaskom nove uprave na čelu sa starim nacionalnim braćem braćom: Vlašićem, Farčićem i agilnim blagajnikom u zadnje doba društvo je uređilo svoje materialno i finansijsko stanje tako, da je nova uprava sa pametnom štednjom oduzeta se duga, nabavila vlastitim novcem sokolsku glazbu poslala u župski prednjački tečaj dvojicu prednjaka, tako se u mnogim društvinama oseća najveća zasluga za dobar rad prednjačkih zborova u ovom društvu kao da neće biti tačko, kako je se moglo videri iz izveštaja župskog načelnika koji je društvo pregledao, jer su neki stariji pa i mlađi sokolski tehničari napustili svoje dužnosti bez ikakvih razloga, pa je evo tehnički rad pao na teret mладог ali agilnog prednjaka brata Marka Zuvelu, koji je prošle godine svršio kao vojnik župski prednjački tečaj.

Ove nemile pojave, koje se kad i kad dogode medju funkcionerima sokolskim trebalo bi da prestanu te da celina ne strada zbog ličnih ili pojedinačnih sukoba. Prema izveštaju župskog načelnika rad u tehničkom pogledu je vrlo dobar i društvo se svom parom spremi za naraštajski slet u Skoplje. S naročitim zadovoljstvom konstatujemo da je ovo prvo društvo u našoj župi, koje ima među vežbačicama veliki broj žena, koji ipak nadu vremena, da se posvete i vežbaonici i pored svoje kuće i svoje dece. Naročita im se pažnja skreće, da u jesen pošalju u župski prednjački tečaj jednog člana i članicu kako bi društvo u tehničkom pogledu pošlo još bolje napred. Mladome učitelju, koji je predsednik prosvetnog odbora skreće se pažnja, da posveti što više vremena za vreme veže razgovorima, a naročito među omladinom i da joj posveti što više brige i pažnje.

SOKOLSKO DRUŠTVO IMOTSKI.

Ovo je društvo pre bilo jedno od najboljih društava u župi u svakom pogledu. Ali u poslednje vreme društvo je počelo da spava i da zamenuje svoje sokolske dužnosti, a to su se uverili načelnik i načelnica župe, koji su 13. maja pregledali društvo i konstatovali, da društvo u istinu slabo radi. U tehničkom pogledu rad je puno manji od prošlogodišnjeg, samo se može primetiti, da je kod ženskih kategorija rad aktivniji nego kod muških. Uzrok ovom neradu je apatija i lenost kao i nesporazum među braćom prednjacima. Mislimo da društvo treba da ovoga lečiti i upućivati na dužnost. Dakle upravni odbor treba, da prednjake pozove na njihovu dužnost. Kada se uzme u obzir, da društvo ima dva prednjačaka, koji su položili savezni prednjački ispit sa odličnim uspehom i pored ove dvojice ima još spremnih prednjaka koji se svi nađaju u mestu i pustiti društvo da ovačko spava, znači grešiti prema sokolskoj misli. Radi toga se stavljaju brojni sveci, da predu preko svih tih sit-

ALOJZ FUCHS - JUVELIR

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA UL. 6

priporoča bogato zalogozlatnine, ur u srebrnre. Povravila u lastni delavnicu točno in solidno.

RESTAVRACIJA
„HOTEL LLOYD“
LJUBLJANA

Priporočam društvo svoje prostore lokale za sestanke. Cen-gostom nudim izborna vina in prvo vino hrano. Zagotavljam dobro poštovanje in solidne cene.
Franc Bučar, restavrator.

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBUŠKI.

Ovo društvo bilo je prestalo sa svojim radom nešto krvnjom samih članova, a nešto krvnjom finansijske krize, koja je bila zahvatila najviše ovo mesto, izgubljen je svaki smisao za nacionalni rad. Ali dolaskom agilnog sokolskog radnika brata Ždiare društvo je organizovao i pokrenuo na rad. Prema izveštaju župskog načelnika, koji je društvo pregledao konstatovano je, da društvo dosta dobro radi, da ima uređenu lepu vežbionicu i da se spremaju za naraštajski slet kao i za slet u Skoplje. Priredili su dve dve dobro uspele akademije i tako su na taj način rešili finansijsko pitanje prema župi i Savezu.

SOKOLSKO DRUŠTVO METKOVIĆ.

Ovo društvo u tehničkom pogledu vrlo slabo radi naročita apatija vlada gotovo među svim kategorijama vežbača i vežbačica. Nemarnost u radu na telesnom vaspitanju najveću je kulminaciju dostiglo kod članstva, koje radi sedi u zaguljivim kavarama i gostonama nego da ide u vežbionicu i krepi svoje telo. Nemarnost je velika i kod sestara, a naročito kod prednjaka i prednjačica. Jedino što je za polhvalu, a to je diletantska sekcija i glazba, koja radi zaslugom brata Pojepova. Prema izveštaju brata načelnika rad u vežbionicu kod ovog društva potpuno je zamro. Radi toga se skreće pažnja upravnom odboru, da o ovom stvari povede više brije. Naročito se opaža neka potajna kampanija i od strane školskih ličnosti, da se deca odbijaju od rada u sokolskoj vežbionici. Mislimo, da rad škole i Sokolstva treba da bude u što tešnjoj vezi, jer je dužnost školskih uprava da se telesna kultura treba da širi danas kada su deca zakržljala usled poratnog i ratnog stanja.

SOKOLSKO DRUŠTVO U KONJICU.

Ovo društvo vrlo slabo vodi brižu o telesnom i prosvetnom vaspitanju svojih članova. Prilikom pregledavanja društva opazio se neko kušanje, da se nema vremena. To u pravog Sokola, koji je prožet sokolskom idejom nesme biti, jer se uvek može naći nedeljno 5 do 6 časova slobodnog vremena za rad u Sokolani. Prema izveštaju člana tehničkog odbora župe društvo nije posvetilo nikakve pažnje naraštajskom sletu i sletu u Skoplju u pogledu vežbača, nego je pustila da društvo spava. Skreće se pažnja bratskom upravnom odboru, da više pažnje posveti vaspitanju sokolske omladine jedine uzdanice sokolske.

SOKOLSKI SLET U DUBRONIKU
2. i 3. VI.

Dački nastupi i natecanja na sletu.

Kako smo već javili srednje, građanske i osnovne škole nastupaju sa svojim naročitim vežbama na naraštajskom sletu Župe Alekse Šantića u Dubrovniku. Predviđena su i razna natecanja pa se već pobudila ambicija medju učenicima, koja će škola da bude najbolja.

Kako čujemo nastupiće sve škole iz Dubrovnika, a takođe neke i iz drugih mesta.

Dopust daci-ma-učesnicima sletu.

Rešenjem Gospodina Ministra Prosvete odobren je dopust svim dečima, učesnicima sleta i to od 1. do uključivo 4. juna o. g.

Na taj je način omogućeno sudežovanje mnogo većem broju omladine nego se inače previdalo.

Sletski se odbor radi toga pobrinuo, da podvostruči broj konačista.

Prehrana i konak na sletu.

Sletski se odbor već pobrinuo za prehranu i konak učesnicima sleta. Svi su se dubrovački hoteljeri i restaurateri zauzeli, da učesnicima pripreme što bolju i jeftiniju hrancu, pa se nadamo da će na taj način biti najbolje rešeno ove najteže pitanje Sletskog odbora.

Radi prevelikog broja stranaca, koji se sada nalaze u Dubrovniku, nemoguće je računati na konačiste po hotelima i privatnim kućama, već se odbor pobrinuo, da pripremi zajednički konak svim učesnicima sleta.

U tu su se svih već našle potrebne zgodne prostorije.

Iz sokolske župe — Bjelovar.

Sav rad užupljenih društava sada je sveden na pripreme za okružni slet

u Garešnici i Slatini, društvene jače vežbe i pokrajinski slet u Skoplju. Zakazani župski slet u Križevcima morao se odgoditi usled nepredviđenih poteškoća, koje križevačko društvo nije moglo svestrati.

Starčinstvo župe u namislu, da je u njegovom radu neposredna inicijativa ličnim kontaktom najbolja garancija za uspeh, obišlo je tokom meseča aprila gotovo sva društva. Pri tome obilasku primetilo se, da svagde imade volje za rad kod vežbajućeg članstva, a da se jednako ne opaža kod vodstva društava, što je glavna zapreka normalnog rada.

Okružni slet u Garešnici održaće se 27. maja, a u Slatini 10. juna. Pripreme su pri kraju. Kako se ne održava župski slet, to će ovi sletovi biti znatno podprtji i sa strane društava van okružja. Dana 13. maja je održana javna vežba društva Kupinovac, a 20. u Pavljanima i Sokolovcu. Kupinovacu priredbu je donekle omčila kiša, pa je izostalo održanje bjelovarskog društva. Sa Sokolsko društvo Kupinovac i Pavljani mora se istaći, da su uzorci, iako su članovi gotovo sami seljaci. Obadva su ta društva do sada bila samo seoske čete, a danas su se gotovo svi toliko sokoški izgradili, da su posve sposobna za samostalan rad, pa bi se mnogo i mnogo društvo na čelu sa gospodomo moglo povesti za njima. To dakako nije još savršen sokoški rad, ali je svakako solidna baza za pravo sokoško delovanje.

Uspomena na nacionaine heroje Zrinskog i Frankopana je proslavljena po svim društvinama i to negde sa priredbama, a negde sa sastankom članstva, gde je govoreno o narodnim mučenjima. Bjelovarsko društvo je sposjilo uspomenu na taj dan sa proslavom Večeri Južne Srbije, koja je lepo uspešna. Sutradan, a na sam Durdev dan je održan u tome društvu naraštajski dan sa naraštajskom javnom vežbom.

Akcija za gladne u Hercegovini je privredna krajina, pa su prilazi sakupljeni poslati na župu Mostar, a u kojko su pojedina društva povela tu akciju zajedno sa ostalim kulturnim i humanim udruženjima u svome mestu, novac je poslat preko Crvenoga Krsta. Akcija za pomoć postradaljih bugarskih brača je pokrenuta sa strane župe. Do sada je poznat rezultat sa bjelovarskog društva, koje je sa kupljeno 1500 Din. Valja istaći da je ovo prvi put, da je moglo bjelovarsko društvo javno samostalno nastupiti. Još pre župskog sletu lanjske godine nije se moglo ni poslati na ovakovu samostalnu ak

MALI OGLASI

Oglase prima po naplati upravništvo Sokolskog Glasnika u Ljubljani, Narodni dom. Švaka reč pri svakom objavljuvanju 50 para, najmanji iznos 5 Din.

Zdravje mladine.

Izšla je znamenita nova knjiga: Zdravje mladine. Higijena doma in šoli. Spisal dr. Mavričij Rus, mestni fizik ljubljanski. 18 podob, 3 priloge. Cena 40 Din. Neogibno potrebna knjiga vsaki hiši. Naročila: Učiteljska knjigarna, Ljubljana.

Posetiocima Ljubljane

Preporočamo, da si kupe za usposo- men kolekcijo 6 umetničkih razglednic u krasnom barvotisu "Star Ljubljana", po originalni- mu prof. Saše Šantla. Cena kolek- cije Din 6. Učiteljska knjigarna u Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.

Posetiocima Slovenačke

Preporočamo, da si kupe za uspo- men kolekcijo 6 umetničkih raz- glednic u savršenom tisku boja- ma po originalima akadem. slikarja Maksima Gasparia: Seljačka svadba, Proleće, Slovenac, Slo- venka, Mlada Breda, Lepa Vida. Cena kolekcije Din 7. — Učiteljska knjigarna u Ljubljani, Frančiškanska 6.

HOTEL JUGOSLAVIJA - KRK
Tko želi jeftin i ugodan ljetni odmor...
Dobra domaća te bečka kuhinja. Povravnadna dalmatinska vina.
Moderni radioaparat!
Cijela opskra sa sobom 57 - 62 Din.
... neka traži informacije kod vlasnice
Marice Festini

KAMNOŠEŠKA INDUSTRIZA USTANOVljENA 1860.

Alojzij Vodnik

LJUBLJANA, poleg GLAVNEGO KOLODVORA
Cerkvena umetna dela: altari, prižnice, obhajilne mize itd. Marmornate plošče za mobilje, elektromonterje, strojarje, trgovske pulte, mesnice, kopališce, stopnišča in veže v vseh barvah. Nagrobnii spomeniki, mavzoleji, rodbinske grobnice, kapele. Marmornati kamini za salone in ele- gantna stanovanja, kameniti ljakci za kuhinje i. t. d.

Preporuča se tворница теловежбеног и шпортног оруђа

J. Оражем, Рибница
ДОЛЕЊСКО * УТЕМЕЉЕНА ГОД. 1881.

Опрема вежбоница за друштва и школе — летна вежбалишта. Елегантно, солидно оруђе. Ниске цене. — Ценик и прорачун франко.

Hotel STARA POŠTA Kranj

Priporočam cenjenim potnikom, izletnikom in gostom hotelske sobe s kopališčami, dalje restavracijo s prvorstno kuhinjo in najboljšo pijačo ter prostorom senčnega vrt. Avtotaksi in izvozec je v hiši. — Vsi hotelski in restavracijski prostori so renovirani.

IV. BLAGNE, hotelir.**UČITELJSKA TISKARNA**

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA

TELEFON ŠT. 2312. RAČUN POSTNE HRANILNICE ŠT. 10.781

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV. ZALOŽBA IN UPRAVA „SOKOLIČA“ IN „NAŠE RADOSTI“.

UČITELJSKA KNJIGARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA

prodaja znanstvene, strokovne, leposlovne, pripovedne in mladinske knjige kakor tudi knjige za osnovne, srednje in obrtne šole ter imata v zalogi vsakovrstni papir, pisalni, risalni in šolski pribor in učila kakor tudi umešte in pokrajinski razglednice v največi izbi.

Prosvetnim odborom.
Pri izpopolnjevanju društvenih knjižnic se poslužujejo cenikom, ki jih dobite brezplačno v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Frančiškanska 6.

Za sokol. mladinske knjižnice!
Priporočamo sokoškim mladinskim knjižnicam znamenito ilustrirano knjigo pravljic z Jutrovecem „Tisoč in ena noč“. Poslovenil Andrej Rape. Vezana Din 28.—. Naročila na Učiteljsko knjigarno v Ljubljani.

Iz naše preteklosti.
Sokolskim mladinskim knjižnicam priporočamo dve povesti iz naše davne preteklosti, in sicer: Šilh. Neko je bilo jezero. Vez. Din 24.—; Wašetova, Mejša. Vezana Din 24.—. Naročila izvršuje Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Jezikoslovec!
Priporočamo iz lastne založbe znamenito delo: Univ. prof. dr. Ramovš. Historijska gramatika slovenskega jezika. Broš. Din 260.—. Plačilo tudi v obrokih po dogovoru Naročila izvršuje založništvo: Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

ALB. RUTAR
PUŠKAR
CELJE, Slomškov trg 4
priporoča vsakovrstno lovsko in žepno orožje, municipio in vse lovskie potrebuščine.

HOTEL JUGOSLAVIJA - KRK
Tko želi jeftin i ugodan ljetni odmor...
Dobra domaća te bečka kuhinja. Povravnadna dalmatinska vina.
Moderni radioaparat!
Cijela opskra sa sobom 57 - 62 Din.
... neka traži informacije kod vlasnice
Marice Festini

Najstarejša vrtnarja in cvetljarna
KORSIKA * LJUBLJANA
Bleiweisova c. — Aleksandrova c.
ima v zalogi vedno sveže rezano cvetje in cvetje v lončkih ter izvršuje vence, šopke in aranžmane po najnižji ceni in najfinješi obliki.
Bratska sokolska društva imajo 10 % popusta.
Telefon Št. 2.341.

Hotel „CENTRAL“, Dubrovnik
Potpuno renoviran, domaća in česka kuhinja. Pension (soba i hrana) Din 85. Soba bez pensiona Din 35, za članove Jugoslov. Sokola popust.

Braća FRANC, hotelijeri.

Sokolom planincem in ljubiteljem prirode

priporočamo iz lastne založbe:
Bučar, Slovenski metuljar. Broš. Din 12.—
Kabaj, Cerkniško jezero in okolica. Vez. Din 40.—
Kunaver, Na planine! Vez. Din 28.—
Kunaver, Kraški svet in njegovi pojavi. Vez. Din 38.—

Vsaka knjiga bogato ilustrirana.

Direktna naročila na založništvo:

Učiteljska knjigarna
v Ljubljani.

Restavracija
NOVI SVET
Ljubljana
Gospodarska c. 14

Zajtrkovovalnica Al. Ščurk

Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže dekorativne izdelke ter pristna domaća in tuga vina.

Selitve

v mestu in na deželo, strokovno in najcenejše potom

Slovenia transport

Ljubljana
Miklošičeva cesta Št. 36
Telefon Št. 2718

Semena
za vrtove in polja nudi
SEVER & KOMP.
LJUBLJANA
Cenik na zahtevo!

Nov cenik

fotografičnih aparativ in potrebuščin je ravnokar izsel. Interesantom je na razpolago gratis in poštne prosto.

Drogerija Gregorič
LJUBLJANA
Prešernova ulica štev. 5.

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА
БРАНКО ПАЛЧИЋ
ЗАГРЕБ, Куковићева ул. 13

Главни dobavljalec Jugoslovenskog Sokolskog Savaza
Бројавни наслов: Трикотажа Загреб

Изražujem sve vrste sokolskih potrepština za javni in izletni nastup članova, članica, načasnica i dece tачno po propisu J. C. C. Надаље преузимам изradbu slakovske trikotake za vlastite i tuge rачuni. — Надаље препоручам се брани за израдбу најmodernejih civilnih odela, која по најnovijem kroju izražujem у властitoj radionici.

,JADRANSKA STRAŽA“

Udruženje za propagandu i zaštitu naših nacionalnih interesa na našem moru i primorju.

Главни (izvršni) Odbor u Splitu: Oblasni Odbori, Mjesni Odbori i Povjereništva u svim sjedistiama oblasti i ostalim mjestima naše Kraljevine, te u inostranstvu.

Članom može postati svaki punoljetni građanin Kraljevine SHS. Patriotska je dužnost svakog rođoljuba, da radi za sigurnost pomorske Jugoslavije, da osnova ogranke i širi edicije, articile te brošure o najaktuelnijim pitanjima našeg mora i pomorstva itd.

Najboljša so še vedno

PUCH - kolesa
z MICHELIM ali REITHOFFER
pnevmatiko.

Solidne cene!
Plačljivo tudi na obroke!
IGN. VOK
LJUBLJANA
Podružnica Novo mesto.

PRISTNI TIROLSKI LODEN

ZA TURISTE, SMUČARJE,

LOVCE itd. NUDI TVRDKA:

FRANJO MAJER
MARIBOR, GLAVNI TRG 8

Priporoča se knjigoveznica, galanterijska delavnica — okvirji za slike

Matko Pogačnik
LJUBLJANA, Florjanska ul. 12

„Dečva“ naša narodna noša.

Zahtevajte pri vseh trgovcih za „Dečva“ pravo narodno nageljno vodorozčasto dečvino blago! Izvršeno „Dečva“ ali kroje zahtevajte pri Propagandi „Dečva“, Ljubljana, Kongresni trg 4.

ANT. KRISPER

Ljubljana

MESTNI TRG 26 * STRITARJEVA UL. 3

Vse vrste črevljev po konkurenčnih cenah, oddelek za potne potrebuščine in velika izbiha linoleja, oddelek za šivilje in krojače.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. ★ SUŠAK

sa svojih 60 parobroda podržava službu na 47 redovitih pruga, uzduž cijele domaće obale, Albanije, Grčke i Turske do Smirne, u vezi sa Rijekom, Trstom i Venecijom. — Sva točna kretanja parobroda razabiru se iz plovidbenog reda, kojega društvo šalje na zahtev badava. — Društvo ima u Sušaku vlastiti odpremni ured (Speditions bureau).

Interurbani telefoni: broj 2-36 i 2-37

Brzojavi: JADROPOV

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografskih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev itd. se priporoča

Fotografski ATELIJE „VIKTOR“
LJUBLJANA
Knafljeva ulica 4
nasproti
Narodni tiskarni

M. TIČAR

LJUBLJANA
veletrgovina s papirjem in
pisarniškimi potrebščinami
na malo na veliko

priporoča cenj. društvom
svojo bogato zalogu naj-
različnejših karnevalskih
predmetov kakor:
konfeti, serpentine, guir-
lande, kotiljone, krep-
papir etc., po najnižjih
konkurenčnih cenah!
Zahtevajte ponudbe!

Dežnike in solnčnike

v največji izbiri priporoča po nizkih cenah

L. MIKUŠ

LJUBLJANA - MESTNI TRG 13

GOSPODOM
nudi krasne površnike in obleke
FRAN LUKIČ :: LJUBLJANA
STRITARJAVA 9

Najfinejši izdelek ob najnižji ceni

TVORNICA „DISKOBOLOS“

STANE VIDMAR nasl. AVGUST KOZMAN
LJUBLJANA, Sv. PETRA C. 75

Vhod Vidovdanska
cesta štev. 22 — 24

Telefon št. 2890

PRVA JUGOSLOVANSKA TVORNICA

telovadnega, sportnega in gasilnega orodja in potrebščin. Zimsko-sportne potrebščine. Lestve vseh vrst.

Specijalna trgovina sportnih potrebščin: Tavčarjeva ulica štev. 1

KAREL HLUPIČ

STRUGARSKI MOJSTER
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA C. 16

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela; n. pr.: stojala, električne lestence, kije za telovadbo, krogle itd., itd.

FRANC STRUPI, CELJE

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev za podobe, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Sokolskim mladinskim knjižnicam

priporočamo iz lastne založbe
narodno blago v besedi, pesmi in podobi.
Erjavec: Srbske narodne priovedke. Vez. Din 22—.

Flele: Babica prioveduje. Vez. Din 10—.

Flele: Priovedne slovenske narodne pesmi. Vez. Din 24—.

Gaspari-Košir: Sijaj, sijaj, solnčece! (Koroške narodne.) Vez. Din 8—.

Komanova: Narodne pravljice in legende. Vez. Din 16—.

Krasnohorska: Priovedka o vetru. Vez. Din 20—.

Lah: Češke pravljice. Vez. Din 12—.

Möderndorfer: Narodne priovedke iz Mežiške doline. Vez. Din 24—.

Račič: Belokranjske narodne otroške pesmi. Vez. Din 8—.

Naročila izvršuje

Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Pri direkinem naročilu celotne zbirke 25% popusta. Sklicujte se na ta oglas!

Ako hočete imeti dobro kavo, uporabljajte

KOLINSKO

našo domačo kavno primes!

CELJSKA POSOJILNICA, d. d.

V CELJU
VLAŠTNI PALAČI „NARODNI DOM“

STANJE GLAVNICE IN REZERV NAD 8,000,000 DIN
STANJE HRANILNIH VLOG NAD 65,000,000 DIN

Sprejema branilne vloge na branilne knjižice
in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi
zanje najboljše obrestovanje in največjo var-
nost. Izvršuje vse bančne, kreditne in posojilne
posle. — Kupuje in prodaja devize in valute. —

PODRUŽNICA V MARIBORU IN ŠOŠTANJU

Pri nakupu različnega oblačilnega
blaga se blagovolite poslužiti

VELETRGOVINE

A. E. SKABERNÈ LJUBLJANA

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv, družba z o.z.

Centrala v Ljubljani — Lastnik Franjo Medić

Tvornice: Ljubljana-Medvode

Podružnice in skladišča: Maribor — Novi Sad

Lastni domači proizvodi:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnati barv. Kemično čiste in kemično olješane, kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. — TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.